

Обзор

Афхазава Дурмишхан Гивиевич

К.ю.н., доцент Казанского (Приволжского) федерального университета, Юридический факультет, кафедра международного права, Казань, Российская Федерация

(e-mail: durmishkhan.afkhazava@gmail.com)

ORCID: 0000-0002-2311-4305

Марталер Валерия Сергеевна

Аспирант Казанского (Приволжского) федерального университета, Юридический факультет, кафедра международного права, Казань, Российская Федерация

(e-mail: ValSMartaler@kpfu.ru)

ORCID: 0009-0000-9772-167X

Иргалиева Диана Илшатовна

Аспирант Казанского (Приволжского) федерального университета, Юридический факультет, кафедра международного права, Казань, Российская Федерация

(e-mail: DialIrgalieva@kpfu.ru)

ORCID: 0009-0008-6033-8720

Роль международного права в поддержании мира и безопасности в условиях вызовов современного миропорядка (к 80-летию Победы в Великой Отечественной ВОЙНЕ и образования Организации Объединенных Наций): обзор международно-правовой сессии IV Казанского Международного Юридического Форума

03-04 октября 2025 г. в Казани состоялся IV Казанский международный юридический форум. Тема IV Казанского международного юридического форума «#ВРЕМЯПРАВА» была посвящена важнейшему аспекту современного правового пространства – времени принятия юридически взвешенных решений, способных обеспечить баланс между интересами общества, человека и государства, а также учесть национальные приоритеты и стремление к гармонизации межгосударственных отношений. Организаторами Форума выступили Республика Татарстан, Мэрия города Казани, Казанский федеральный университет, Ассоциация юристов России, Ассоциация выпускников юридического факультета Казанского федерального университета.

В число центральных мероприятий Форума вошла сессия «Роль международного права в поддержании мира и безопасности в условиях вызовов современного миропорядка (к 80-летию Победы в Великой Отечественной войне и образования Организации Объединенных Наций)», прошедшая в Зале Попечительского совета Казанского федерального университета. Тематика

сессии затронула широкий спектр актуальных проблем современного международного права. Участники обсудили эволюцию принципов Устава ООН и их применение в современных геополитических реалиях, роль международного права в урегулировании конфликтов и предотвращении агрессии. Особое внимание было уделено историческому значению Нюрнбергского процесса и его влиянию на современную систему международных отношений и международного права.

Магистральной темой обсуждения стала преемственность между победой над нацизмом в 1945 году и созданием Организации Объединенных Наций как основы современного миропорядка. Докладчики подчеркнули, что Устав ООН, подписанный 26 июня 1945 года, стал прямым следствием уроков Второй мировой войны и воплощением стремления народов к построению справедливого и мирного мира без войн и агрессии.

Модератором мероприятия выступил А.И. Абдуллин, доктор юридических наук, профессор и заведующий кафедрой международного и европейского права Казанского федерального университета. В работе сессии приняли участие ведущие специалисты в области международного права – представители Суда Евразийского экономического союза, Законодательной палаты Олий Мажлиса Республики Узбекистан, а также ученые и преподаватели из лучших вузов России, Беларуси, Казахстана, Кыргызстана и Узбекистана.

Открытие мероприятия ознаменовалось приветственным выступлением А.Х. Саидова, доктора юридических наук, профессора, первого заместителя спикера Законодательной палаты Олий Мажлиса Республики Узбекистан, директора Национального центра Республики Узбекистан по правам человека, который подчеркнул историческую связь между Победой в Великой Отечественной войне и созданием Организации Объединенных Наций, а также актуальность укрепления международного права в современных условиях.

Ключевые доклады сессии выстроились в стройную панораму современных вызовов и решений международного права. Цикл выступлений открыл профессор А.Я. Капустин, заведующий Центром международного права и сравнительно-правовых исследований Института законодательства и сравнительного правоведения при Правительстве Российской Федерации, который обратил внимание на эволюцию принципов Устава ООН и их практическое воплощение в механизмах коллективной безопасности, а затем плавно передал слово А.Х. Абашидзе, директора Юридического института Российского университета дружбы народов, посвятившему свое выступление вопросам международно-правового развития в системе ООН и роли специализированных органов в разрешении глобальных кризисов.

Связующим звеном между глобальным и региональным измерениями стали доклады М.Л. Энтина, заведующего кафедрой интеграционного права и прав человека МГИМО МИД России, и А.Э. Джоробековой, доктора политических наук и заведующего кафедрой «Международные отношения и право» Дипломатической академии МИД Кыргызской Республики. Марк

Львович предложил сравнительный анализ практики интеграционных объединений – от Евразийского экономического союза до АСЕАН и МЕРКОСУРа, – показав, как разные модели регионального сотрудничества адаптируются к современным угрозам. А.Э. Джоробекова детально осветила анализ отечественных исследований, обозначив ключевые направления: переосмысление исторических источников, роль памяти о подвиге народа в формировании национальной идентичности, а также взаимодействие историко-правовых и международно-политических факторов в научных дискуссиях Кыргызстана.

Г.Е. Лукьянцев, директор Департамента многостороннего сотрудничества по правам человека МИД России, обозначил перспективы международного сотрудничества государств в юбилейный год ООН, а Д.К. Бекашев, и. о. заведующего кафедрой международного права МГИМО МИД России, поднял актуальные проблемы разрешения международных споров с участием международных организаций.

В продолжение тематики А.А. Данельян, заведующий кафедрой международного права Дипломатической академии МИД России, рассмотрел реформирование Международного уголовного суда и возможные альтернативы, а Е.М. Абайдельдинов, профессор Евразийского национального университета имени

Л.Н. Гумилева, проанализировал международно-правовой статус территориальной целостности государств. А.С. Исполинов, приглашенный профессор Всероссийской академии внешней торговли, раскрыл роль доктрины в современном международном праве, а О.В. Кадышева, доцент МГУ имени М. В. Ломоносова, остановилась на «загадке» статьи 38(1)(с) Статута Международного суда ООН.

Завершил пленарную часть сессии доклад И.И. Карандашева, заведующего кафедрой международного права СПбГУ, в котором он раскрыл феномен устаревания международных договоров и перспективы будущего норм, призванных обеспечить мир и безопасность.

Ключевые доклады сессии были также посвящены роли международного права как фактора глобальной устойчивости и интеграции через призму следующих тематических блоков: взаимодействие и потенциал ООН в адаптации правовой системы к новым вызовам (С.Ю. Марочкин, Н.В. Афоничкина, К.Д. Шестакова, Тюрин Н.Е., Г.Р. Шайхутдинова, М.В. Кешнер, Ш.М. Алиев); вызовы национальной безопасности (П.Н. Бирюков, С.В. Глотова, Ю.В. Мишальченко, А.М. Николаев, К.Б. Валиуллина); системное внедрение экологических и климатических обязательств в международно-правовую практику (А.М. Солнцев, Д.С. Боклан, Р.Ш. Давлетгильдеев, В.С. Марталер); механизмы региональной интеграции и многоуровневого управления (Г.Ю. Юлдашева, В.В. Войников, Ю.С. Безбородов, Ю.М. Орлова, А.Ю. Владыкина, А.А. Лунев, Н.Н. Абдуллаев); обеспечение беспристрастности и эффективности международного правосудия (Д.В. Красиков, О.А. Киселева); правовые основы

финансовой и бюджетной интеграции как инструментов устойчивости мирового сообщества (Р.А. Касьянов, В.Е. Понаморенко); защита прав уязвимых групп (Д.В. Иванов, О.В. Емельянович, Е.В. Киселева); укрепление правопорядка посредством системной интеграции норм (Н.Н. Липкина); а также уроки прошлого и новые вызовы современной системы международного права (А.И. Абдуллин, М.А. Лихачев, Д.Г. Афхазава, А.А. Дрыгина, Д.М. Алиев, А.В. Костицын).

В секции молодых ученых обсуждались многоаспектные вызовы современного международного права: от альтернативных механизмов защиты прав человека и гуманизации войны до финансово-правовых инструментов устойчивости мирового порядка и моделей региональной безопасности.

Завершением сессии стало единодушное принятие итоговой резолюции, в которой докладчики особо подчеркнули значение сохранения исторической памяти о Великой Отечественной войне и необходимость неуклонного следования принципам, заложенным в Уставе ООН, – единственным прочным щитом против возобновления ужасных трагедий XX века и надежной гарантией мира для будущих поколений. В резолюции были сформулированы ключевые рекомендации по усилению роли международного права в обеспечении глобальной стабильности и дальнейшему развитию межгосударственного сотрудничества на основе суверенного равенства государств и невмешательства во внутренние дела.

Шолу

Афхазава Дурмишхан Гивиевич

Заң ғылымдарының кандидаты, Қазан (Приволжский) федералды университетінің заң факультеті, халықаралық құқық кафедрасының доценті, Қазан қаласы, Ресей Федерациясы

(e-mail: durmishkhan.afkhazava@gmail.com)

ORCID: 0000-0002-2311-4305

Валерия Сергеевна Марталер

Қазан (Приволжский) федералды университетінің заң факультеті, халықаралық құқық кафедрасының аспиранты, Қазан қаласы, Ресей Федерациясы

(e-mail: ValSMartaler@kpfu.ru)

ORCID: 0009-0000-9772-167X

Диана Илшатовна Иргалиева

Қазан (Приволжский) федералды университеті, заң факультеті, халықаралық құқық кафедрасының аспиранты, Қазан қаласы, Ресей Федерациясы

(e-mail: DiaIrgalieva@kpfu.ru)

ORCID: 0009-0008-6033-8720

Қазіргі заманғы әлемдік тәртіпке қауіп төнген жағдайда бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы халықаралық құқықтың рөлі (Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің және Біріккен Ұлттар Ұйымының құрылуының 80 жылдығына): IV Қазан халықаралық заң форумының халықаралық құқықтық сессиясына шолу

2025 жылдың 3-4 қазанында Қазан қаласында IV Қазан халықаралық заң форумы өтті. IV Қазан халықаралық заң форумының «#ВРЕМЯПРАВА» тақырыбы қазіргі заманғы құқықтық кеңістіктің маңызды аспектісіне: қоғамның, жеке тұлғалардың және мемлекеттің мүдделерін теңестіретін, сонымен бірге ұлттық басымдықтарды және мемлекетаралық қатынастарды үйлестіруге деген ұмтылысты ескеретін заңды тұрғыдан негізделген шешімдер қабылдау уақытына арналды. Форумның ұйымдастырушылары Татарстан Республикасы, Қазан қалалық әкімдігі, Қазан федералды университеті, Ресей заңгерлері қауымдастығы және Қазан федералды университетінің заң факультеті түлектерінің қауымдастығы болды.

Форумның негізгі іс-шараларының қатарында Қазан федералды университетінің Қамқоршылар кеңесі залында өткен «Қазіргі заманғы әлемдік тәртіпке қарсы тұру кезінде бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы халықаралық құқықтың рөлі (Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің және Біріккен Ұлттар Ұйымының құрылуына 80 жылдығына)» атты сессия болды.

Сессияда қазіргі заманғы халықаралық құқықтың кең ауқымды өзекті мәселелері қарастырылды. Қатысушылар БҰҰ Жарғысы қағидаттарының эволюциясын және олардың бүгінгі геосаяси шындықта қолданылуын, сондай-ақ халықаралық құқықтың қақтығыстарды шешудегі және агрессияның алдын алудағы рөлін талқылады. Нюрнберг процесінің тарихи маңызына және оның қазіргі заманғы халықаралық қатынастар мен халықаралық құқық жүйесіне әсеріне ерекше назар аударылды.

Талқылаудың негізгі тақырыбы 1945 жылы ұлтшылдықты жеңу мен қазіргі заманғы әлемдік тәртіптің негізі ретінде Біріккен Ұлттар Ұйымының құрылуы арасындағы сабақтастық болды. Баяндамашылар 1945 жылы 26 маусымда қол қойылған БҰҰ Жарғысы Екінші дүниежүзілік соғыс сабақтарының тікелей салдары және халықтың соғыс пен басқыншылықсыз әділ және бейбіт әлем құруға деген ұмтылысының көрінісі болғанын атап өтті. Іс-шараны заң ғылымдарының докторы, профессор және Қазан федералды университетінің халықаралық және еуропалық құқық кафедрасының меңгерушісі А.И. Абдуллин жүргізді. Сессияға халықаралық құқық саласындағы жетекші сарапшылар, соның ішінде Еуразиялық экономикалық одақ сотының, Өзбекстан Республикасы Олий Мәжілісінің Заң шығару палатасының өкілдері, сондай-ақ Ресей, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан және Өзбекстанның жетекші университеттерінің ғалымдары мен профессорлары қатысты. Іс-шараның ашылуында заң ғылымдарының докторы, профессор, Өзбекстан Республикасы Олий Мәжілісінің Заң шығару палатасы төрағасының бірінші орынбасары және Өзбекстан Республикасы Адам құқықтары жөніндегі ұлттық орталығының директоры А.Х. Саидов құттықтау сөз сөйледі. Ол Ұлы Отан соғысындағы Жеңіс пен Біріккен Ұлттар Ұйымының құрылуы арасындағы тарихи байланысты, сондай-ақ заманауи жағдайда халықаралық құқықты нығайтудың өзектілігін атап өтті. Сессияның негізгі баяндамалары халықаралық құқықтағы қазіргі заманғы қиындықтар мен шешімдердің үйлесімді панорамасын құрады. Баяндама бастамасын Ресей Федерациясы Үкіметі жанындағы Заңнама және салыстырмалы құқық институтының Халықаралық құқық және салыстырмалы құқықтық зерттеулер орталығының басшысы, профессор А. Я. Капустин ашып, БҰҰ Жарғысы қағидаттарының эволюциясына және олардың ұжымдық қауіпсіздік механизмдерінде практикалық қолданылуына назар аударды. Содан кейін ол сөзін БҰҰ жүйесіндегі халықаралық құқықтық даму мәселелеріне және жаһандық дағдарыстарды шешудегі мамандандырылған органдардың рөліне арнаған Ресей Халықтар достығы университетінің Заң институтының директоры А. Х. Абашидзе тапсырды. Әлемдік және аймақтық өлшемдер арасындағы байланыстырушы буын Ресей Федерациясы Сыртқы істер министрлігі МГИМО университетінің интеграция құқығы және адам құқықтары кафедрасының меңгерушісі М.Л. Энтиннің және Қырғыз Республикасы Сыртқы істер министрлігі Дипломатиялық академиясының саяси ғылымдар докторы және «халықаралық қатынастар және құқық» кафедрасының меңгерушісі А.Е. Джоробекованың баяндамаларымен қамтамасыз етілді. Марк Львович

Еуразиялық экономикалық одақтан бастап АСЕАН мен Меркосурға дейінгі интеграциялық бірлестіктердің тәжірибесіне, аймақтық ынтымақтастықтың әртүрлі модельдерінің қазіргі заманғы қауіп-қатерлерге бейімделу жағдайларына салыстырмалы талдау жасады. А.Е. Джоробекова отандық зерттеулерге егжей-тегжейлі талдау жасап, тарихи дереккөздерді қайта қарастыру, ұлттық бірегейлікті қалыптастырудағы халық ерлігін еске алудың рөлі және Қырғызстандағы академиялық пікірталастардағы тарихи, құқықтық және халықаралық саяси факторлардың өзара әрекеттесуінің негізгі бағыттарын атап өтті. Ресей Сыртқы істер министрлігінің Адам құқықтары жөніндегі көпжақты ынтымақтастық департаментінің директоры Г.Е. Лукьянцев БҰҰ мерейтойлық жылында мемлекеттер арасындағы халықаралық ынтымақтастықтың перспективаларын сипаттаса, МГИМО университетінің халықаралық құқық кафедрасы меңгерушісінің міндетін атқарушы Д.К. Бекашев халықаралық ұйымдардың қатысуымен орын алатын халықаралық дауларды шешудің өзекті мәселелерін көтерді. Осы тақырыпты жалғастыра отырып, Ресей Сыртқы істер министрлігі Дипломатиялық академиясының халықаралық құқық кафедрасының меңгерушісі А.А. Данелян Халықаралық қылмыстық соттың реформасын және мүмкін болатын баламаларды қарастырса, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры Е.М. Абайдельдинов мемлекеттердің аумақтық тұтастығының халықаралық-құқықтық мәртебесіне талдау жасады. Бүкілресейлік Сыртқы сауда академиясының шақырылған профессоры А.С.Исполинов қазіргі заманғы халықаралық құқықтағы доктринаның рөлін талқыласа, Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің доценті О.В.Кадышева Халықаралық Сот Статутының 38(1)(с) бабының «жұмбағына» тоқталды. Пленарлық отырыс жұмысы Санкт-Петербург мемлекеттік университетінің халықаралық құқық кафедрасының меңгерушісі И.И. Карандашевтің халықаралық шарттардың ескіру құбылысын және бейбітшілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз етуге арналған нормалардың болашақтағы перспективаларын зерттеген баяндамасымен аяқталды.

Сессияның маңызды баяндамалары келесі тақырыптық блоктар арқылы жаһандық тұрақтылық пен интеграция факторы ретіндегі халықаралық құқықтың рөліне арналды: БҰҰ-ның құқықтық жүйені жаңа сынақтарға бейімдеудегі өзара әрекеттесуі және әлеуеті (С. Ю. Марочкин, Н. В. Афоничкина, К. Д. Шестакова, Н. Е. Тюрина, Г. Р. Шайхутдинова, М. В. Кешнер, Ш. М. Алиев); Ұлттық қауіпсіздіктің сын-қатерлері (П.Н. Бирюков, С.В. Глотова, Ю.В. Мишалченко, А.М. Николаев, Қ.Б. Валиуллина); экологиялық және климаттық міндеттемелерді халықаралық құқықтық тәжірибеге жүйелі түрде енгізу (А.М. Солнцев, Д.С. Боклан, Р.Ш. Давлетгилдеев, В.С. Марталер); Аймақтық интеграция және көп деңгейлі басқару механизмдері (Г.Ю. Юлдашева, В.В. Войников, Ю.С. Безбородов, Ю.М. Орлова, А.Ю. Владыкина, А.А. Лунев, Н.Н. Абдуллаев); Халықаралық әділеттіліктің бейтараптығы мен тиімділігін қамтамасыз ету (Д.В. Красиков, О.А. Киселева); Қаржылық және бюджеттік интеграцияның құқықтық негіздері әлемдік қауымдастықтың тұрақтылығының

құралдары ретінде (Р.А. Касьянов, В.Е. Понаморенко); Осал топтардың құқықтарын қорғау (Д.В. Иванов, О.В. Емельянович, Е.В. Киселева); Нормаларды жүйелік интеграциялау арқылы құқық үстемдігін нығайту (Н.Н. Липкина); сондай-ақ өткеннің сабақтары және қазіргі заманғы халықаралық құқық жүйесінің жаңа сын-қатерлері (А.И. Абдуллин, М.А. Лихачев, Д.Г. Афхазава, А.А. Дрыгина, Д.М. Алиев, А.В. Костицын).

Жас ғалымдар секциясында адам құқықтарын қорғаудың балама тетіктері мен соғысты гуманизациялаудан бастап, әлемдік тәртіп пен аймақтық қауіпсіздік модельдерінің тұрақтылығы үшін қаржылық және құқықтық құралдарға дейінгі қазіргі заманғы халықаралық құқықтың көп қырлы мәселелері талқыланды.

Сессияның қорытындысы ретінде баяндамашылар Екінші дүниежүзілік соғыс туралы тарихи жадыны сақтау маңыздылығын және XX ғасырдың қорқынышты трагедияларының қайта қайталануына қарсы тұра алатын, болашақ ұрпақ үшін бейбітшіліктің сенімді кепілі болып табылатын БҰҰ Жарғысында бекітілген қағидаттарды мүлтіксіз ұстану қажеттігін ерекше атап өткен қорытынды қарар бірауыздан қабылданды. Қарарда жаһандық тұрақтылықты қамтамасыз етудегі халықаралық құқықтың рөлін күшейту және мемлекеттердің егемендік теңдігі мен ішкі істерге араласпау негізінде мемлекетаралық ынтымақтастықты одан әрі дамыту бойынша негізгі ұсынымдар тұжырымдалды.

Overview

Afkhazava Durmishkhan Givievich

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, Kazan (Volga Region) Federal University, Faculty of Law, Department of International Law, Kazan, Russian Federation

(e-mail: durmishkhan.afkhazava@gmail.com)

ORCID: 0000-0002-2311-4305

Martaler Valeria Sergeevna

Doctoral Student, Kazan (Volga Region) Federal University, Faculty of Law, Department of International Law, Kazan, Russian Federation

(e-mail: ValSMartaler@kpfu.ru)

ORCID: 0009-0000-9772-167X

Irgalieva Diana Ilshatovna

Doctoral Student, Kazan (Volga Region) Federal University, Faculty of Law, Department of International Law, Kazan, Russian Federation

(e-mail: DiaIIrgalieva@kpfu.ru)

ORCID: 0009-0008-6033-8720

The Role of International Law in Maintaining Peace and Security Amid the Challenges of the Modern World Order (On the Occasion of the 80th Anniversary of the Victory in the Great Patriotic War and the Establishment of the United Nations): A Review of the International Law Session of the 4th Kazan International Legal Forum

On October 3–4, 2025, the 4th Kazan International Legal Forum was held in Kazan. The theme of the 4th Kazan International Legal Forum, “#TIMEOFLAW”, was devoted to a crucial aspect of the modern legal sphere — the timing and process of making legally sound decisions capable of ensuring a balance between the interests of society, the individual, and the state, while also taking into account national priorities and the pursuit of harmonization in interstate relations. The Forum was organized by the Republic of Tatarstan, the Kazan City Administration, Kazan Federal University, the Association of Lawyers of Russia, and the Association of Alumni of the Faculty of Law of Kazan Federal University.

One of the central events of the Forum was the session “The Role of International Law in Maintaining Peace and Security Amid the Challenges of the Modern World Order (On the Occasion of the 80th Anniversary of the Victory in the Great Patriotic War and the Establishment of the United Nations)”, held in the Board of Trustees Hall of Kazan Federal University. The session addressed a wide range of pressing issues in contemporary international law. Participants discussed the evolution of the principles enshrined in the UN Charter and their application in today’s geopolitical realities, as well as the role of international law in conflict resolution and the prevention of

aggression. Special attention was given to the historical significance of the Nuremberg Trials and their impact on the modern system of international relations and international law.

The main theme of the discussion was the continuity between the victory over Nazism in 1945 and the establishment of the United Nations as the foundation of the modern world order. The speakers emphasized that the UN Charter, signed on June 26, 1945, was a direct outcome of the lessons of the Second World War and represented the aspiration of nations to build a just and peaceful world free from war and aggression.

The session was moderated by A. I. Abdullin, Doctor of Juridical Sciences, Professor, and Head of the Department of International and European Law at Kazan Federal University. The session brought together leading experts in the field of international law, including representatives of the Court of the Eurasian Economic Union, the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan, as well as scholars and faculty members from leading universities of Russia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, and Uzbekistan.

The event opened with a welcoming address by A. Kh. Saidov, Doctor of Juridical Sciences, Professor, First Deputy Speaker of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan, and Director of the National Center of the Republic of Uzbekistan for Human Rights. In his speech, Professor Saidov emphasized the historical connection between the Victory in the Great Patriotic War and the establishment of the United Nations, as well as the relevance of strengthening international law in the current global context.

The keynote presentations of the session formed a coherent panorama of contemporary challenges and solutions in international law. The series of reports was opened by Professor A. Ya. Kapustin, Head of the Center for International Law and Comparative Legal Studies of the Institute of Legislation and Comparative Law under the Government of the Russian Federation, who drew attention to the evolution of the principles of the UN Charter and their practical implementation within collective security mechanisms. He then smoothly passed the floor to A. Kh. Abashidze, Director of the Law Institute of the Peoples' Friendship University of Russia (RUDN University), whose presentation focused on the issues of international legal development within the UN system and the role of specialized agencies in addressing global crises.

The link between the global and regional dimensions was provided by the presentations of M. L. Entin, Head of the Department of Integration Law and Human Rights at MGIMO University of the Ministry of Foreign Affairs of Russia, and A. E. Dzorobekova, Doctor of Political Sciences and Head of the Department of International Relations and Law at the Diplomatic Academy of the Ministry of Foreign Affairs of the Kyrgyz Republic. Mark Lvovich Entin offered a comparative analysis of the practices of integration associations — from the Eurasian Economic Union to ASEAN and MERCOSUR — demonstrating how various models of regional cooperation adapt to contemporary challenges and threats. A. E. Dzorobekova provided a detailed

overview of national scholarly research, highlighting key areas such as the reconsideration of historical sources, the role of collective memory of the people's heroism in shaping national identity, and the interaction between historical-legal and international-political factors in academic discourse in Kyrgyzstan.

G. E. Lukyantsev, Director of the Department for Multilateral Cooperation in Human Rights of the Ministry of Foreign Affairs of the Russian Federation, outlined the prospects for international cooperation among states in the anniversary year of the United Nations. D. K. Bekyashev, Acting Head of the Department of International Law at MGIMO University of the Ministry of Foreign Affairs of Russia, addressed current issues concerning the settlement of international disputes involving international organizations.

Continuing the discussion, A. A. Danelyan, Head of the Department of International Law at the Diplomatic Academy of the Ministry of Foreign Affairs of Russia, examined the reform of the International Criminal Court and possible alternatives. E. M. Abaydel'dinov, Professor at L. N. Gumilyov Eurasian National University, analyzed the international legal status of the territorial integrity of states. A. S. Ispolinov, Visiting Professor at the Russian Foreign Trade Academy, explored the role of legal doctrine in contemporary international law, while O. V. Kadysheva, Associate Professor at Lomonosov Moscow State University, focused on the "mystery" of Article 38(1)(c) of the Statute of the International Court of Justice.

The plenary part of the session concluded with a presentation by I. I. Karandashev, Head of the Department of International Law at St. Petersburg State University, who examined the phenomenon of the obsolescence of international treaties and the future prospects of norms designed to ensure peace and security.

The key presentations of the session were also devoted to the role of international law as a factor of global stability and integration, explored through several thematic clusters: Interaction and the potential of the United Nations in adapting the legal system to new challenges (S. Yu. Marochkin, N. V. Afonichkina, K. D. Shestakova, N. E. Tyurina, G. R. Shaikhutdinova, M. V. Keshner, Sh. M. Aliev); Challenges to national security (P. N. Biryukov, S. V. Glotova, Yu. V. Mishalchenko, A. M. Nikolaev, K. B. Valiullina); Systemic integration of environmental and climate obligations into international legal practice (A. M. Solntsev, D. S. Boklan, R. Sh. Davletgildeev, V. S. Martaler); Mechanisms of regional integration and multilevel governance (G. Yu. Yuldasheva, V. V. Voynikov, Yu. S. Bezborodov, Yu. M. Orlova, A. Yu. Vladykina, A. A. Lunev, N. N. Abdullaev); Ensuring impartiality and efficiency of international justice (D. V. Krasikov, O. A. Kiseleva); Legal foundations of financial and budgetary integration as instruments of global resilience (R. A. Kasyanov, V. E. Ponomarenko); Protection of the rights of vulnerable groups (D. V. Ivanov, O. V. Emelyanovich, E. V. Kiseleva); Strengthening the rule of law through systemic integration of norms (N. N. Lipkina); and lessons of the past and new challenges to the modern system of international law (A. I. Abdullin, M. A. Likhachev, D. G. Afkhazava, A. A. Drygina, D. M. Aliev, A. V. Kostitsyn).

In the Young Scholars Section, participants discussed the multifaceted challenges of contemporary international law — ranging from alternative mechanisms for the protection of human rights and the humanization of warfare to financial and legal instruments for global stability and models of regional security.

The session concluded with the unanimous adoption of a final resolution, in which the speakers emphasized the importance of preserving the historical memory of the Great Patriotic War and the need for unwavering adherence to the principles enshrined in the UN Charter — the only enduring shield against the recurrence of the tragic events of the 20th century and a reliable guarantee of peace for future generations. The resolution formulated key recommendations for strengthening the role of international law in ensuring global stability and for the further development of inter-state cooperation based on the sovereign equality of states and non-interference in internal affairs.